

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ІННОВАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

II Міжнародна
науково-практична
конференція для освітян

**Березневий науковий дискурс 2024 на тему:
«Детермінанти посилення ролі освіти
у повоєнному відновленні України»**

29 березня
2024 року
Київ

УДК 303.092.4:37.014.5(477)
Д38

Редакційна колегія: *Г. В. Старченко, А. П. Дука.*

*Рекомендовано до видання оргкомітетом конференції,
протокол № 1 від 19.04.2024 року.*

Березневий науковий дискурс 2024 на тему: «Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України». Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції для освітян (м. Київ, 29 березня 2024 року). Чернігів : ГО «Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій», 2024. 173 с.

ISBN 978-617-8431-00-6
DOI: https://doi.org/10.54929/conf_ped_03_2024

У збірнику представлені матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції для освітян Березневий науковий дискурс 2024 на тему: «Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України». Наукове видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів відповідних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Матеріали подаються в редакції авторів. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та інших відомостей несуть автори.

ISBN 978-617-8431-00-6
© «Науково-освітній інноваційний центр
суспільних трансформацій», 2024
© Автори, текст, 2024

Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції для освітян
«Березневий науковий дискурс 2024» на тему:
«Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України»

Мацука В. М.

к.е.н., доцент,
Маріупольський державний університет,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-0953-8769

МОЖЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

Штучний інтелект і машинне навчання вже не просто вигадка. Голосові помічники, такі як Amazon Echo або Siri, запровадили ці технології в наше повсякденне життя. Експерти зазначають, що незабаром вони впевнено вийдуть на сферу освіти [3].

З відкриттям сервісу ChatGPT штучний інтелект увірвався в освітнє життя, але здається, він з нами давно.

Технологія штучного інтелекту, включаючи технологію, що лежить в основі знаменитого ChatGPT, існує десятиліттями. Алгоритми рекомендацій на YouTube або в онлайн-магазинах, розпізнавання відбитків пальців, введення тексту в мовлення та картографічні напрямки – це деякі приклади використання технологій штучного інтелекту.

Доступність величезних обсягів даних у поєднанні з відкритим доступом викликала безпрецедентну хвилю інтересу до ChatGPT серед звичайних користувачів Інтернету. Сервісу знадобилося всього 5 днів, щоб залучити свого мільйонного користувача на свій сайт.

Для порівняння, Facebook знадобилося 10 місяців, щоб досягти цих цифр, а Netflix – 3,5 роки. Навіть для динамічного сектору інформаційних технологій ці цифри вражають.

Можливості сервісу. Отримати підсумки курсу, плани заходів, списки тестових запитань, резюме статей, створити ілюстрації та презентації за лічені секунди можна за допомогою генеративного штучного інтелекту на основі розгалужених мовних моделей. При цьому, саме через особливість самої технології, такі результати обслуговування часто є недостатньо якісними та фальшивими. Адже в основі алгоритму цієї моделі лежить передбачення наступного слова, фрази чи речення на основі попередніх слів, фраз чи речень. Подібний механізм можна спостерігати в рядку пошуку Google, де, ввівши початок речення (наприклад, «Що таке...»), ми отримуємо пропозиції автозавершення для цього речення. Кожен користувач отримує власні рекомендації на основі попередньої статистики пошуку з урахуванням мови, географії, часу доби, типу пристрою та інших факторів.

ChatGPT також дотримується цього принципу, надаючи результуючий текст як найбільш імовірну відповідь на заданий запит.

Застосування штучного інтелекту в освіті можна обговорювати з трьох аспектів: освіта про штучний інтелект, освіта зі штучним інтелектом та освіта для світу штучного інтелекту [2].

Освіта про штучний інтелект. В основному це стосується сфери комп'ютерної освіти. Слід розглянути, як працюють системи штучного

Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій
м. Київ, Україна, 29 березня 2024 р.

інтелекту, створити власні моделі, дослідити вплив якості даних на роботу цих моделей, обговорити етичні наслідки та потенціал невибіркового використання систем штучного інтелекту.

У цьому випадку важливо розуміти потенційні упередження, які можуть виникнути через дані низької якості та непрозорі механізми прийняття рішень.

Освіта зі штучним інтелектом. Викладачі та здобувачі освіти використовують технології штучного інтелекту, щоб зробити навчальний процес ефективнішим. Це може стосуватися генеративного штучного інтелекту (генерування тексту, зображень, тестових запитань, анотацій, презентацій тощо) і прогностичного інтелекту (аналіз успішності здобувачів освіти і пропозиція найкращих стратегій покращення) [1].

Технологічні рішення на основі штучного інтелекту можуть допомогти організувати навчальний процес, включаючи різні інструменти оцінювання, які генерують персоналізовані коментарі та відгуки, а також системи для створення та координації розкладів.

Важливо пам'ятати про необхідність критично оцінювати отримані продукти штучного інтелекту, а також про принципи академічної доброчесності при їх використанні.

Освіта для світу штучного інтелекту. Здобувачі освіти повинні бути готові до світу, яким керує штучний інтелект. Його не можна ігнорувати, відхилити чи забороняти. Штучний інтелект виконуватиме деякі завдання в багатьох професіях.

Нещодавнє дослідження LinkedIn показало, що 84% користувачів LinkedIn отримують користь від генеративної технології штучного інтелекту принаймні в чверті своїх основних навичок. Тобто люди повинні зосередитися на тих аспектах своєї кар'єри, які найменше піддаються автоматизації. Це може означати підвищення кваліфікації, спеціалізації, уваги до деталей та особистої участі. Необхідно розвивати такі навички, як гнучкість, адаптивність і здатність до навчання.

Таким чином, ми бачимо, що штучний інтелект не тільки привносить сотні інструментів в освіту, здатних генерувати тексти, зображення, презентації чи інші інформаційні продукти, але також привертає нашу увагу до важливих навичок програмного забезпечення, які виходять далеко за межі цифрової грамотності.

Слід також пам'ятати про критичне мислення, уникнення упередженості, відповідальність між авторами та творцями технологій та їх користувачами, академічну доброчесність, навчання та гнучкість адаптації до змін.

Незважаючи на великий потенціал, використання штучного інтелекту має свої межі. Найкраще працює, коли є велика кількість прикладів. Однак у такій сфері високих ставок, як освіта, де педагоги не можуть дозволити собі робити великі помилки, важко знайти багато прикладів того, чого не слід робити [3].

Розробляючи стратегії роботи зі штучним інтелектом, важливо приділяти пильну увагу цим питанням. Штучний інтелект викликає питання не

Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції для освітян
«Березневий науковий дискурс 2024» на тему:
«Детермінанти посилення ролі освіти у повоєнному відновленні України»

лише про те, які інструменти використовувати далі чи як запобігти шахрайству, а й про те, чим можна замінити педагогів у процесі навчання та що взагалі означає освіта в епоху штучного інтелекту.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Усе про використання штучного інтелекту в освіті. URL: <https://osvita.ua/news/topics/91271/> (дата звернення: 25.03.2024).
2. Штучний інтелект в освіті: три аспекти. URL: <https://osvita.ua/school/method/91077/> (дата звернення: 25.03.2024).
3. Як штучний інтелект може допомогти освіті. URL: <https://osvitoria.media/experience/yak-shtuchnyj-intelekt-mozhe-dopomogty-osviti/> (дата звернення: 25.03.2024).